

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 99. Quid possit circa beneficia unienda, dismembranda, extinguenda, alteranda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

omnes illius fructus concedere ei, qui in concursu iudicatus dignior. Fagn. in c. illa. b. t. Nequit etiam alteri clerico seculari commendare beneficium regulare, nec contra; cum nec ipse Episcopus id possit. Azor. loc. cit. ex Rebuff. pr. benef. tit. de devolut. num. 83.

3. Resp. tertio: De cætero beneficia, etiam non eurata, Capitulum, etiam seclusa reservatione, commendare non potest commendatione proprie tali seu perpetua, quia talis commendatio æquivalet collationi; quin & ipsi Episcopo interdicta à Trid. Sess. 24. c. 18. Castrop. loc. cit.

Quest. 98. Quid possit Capitulum Sede vacante circa resignationes beneficiorum recipiendas & resignatorum collationes?

1. **R**esp. primo: Potest recipere resignationes simpliciter factas beneficiorum spectantium ad solius Episcopi collationem alteriusve inferioris collatoris. Barbof. loc. cit. num. 96. citans Zerol. & Riccium. Sbroz. de offic. Vicar. p. 2. quest. 71. num. 12. Paris. l. 7. quest. 23. num. 20. Dian. p. 8. tr. 4. resol. 28. Castrop. loc. cit. num. 15. Garc. p. 11. c. 3. n. 26. Pavin. de potest. Capit. Sed. vac. p. 2. quest. 2. à num. 11. alique apud me qu. 533. contra Laym. in c. cum olim. de major. & obed. n. 11. Pirh. ad tit. de renunc. n. 74. Rebuff. Quarant. &c. apud Dian. hoc nixos fundamento; quod talis receptio resignationis sit gratia & remissio obligationis. Dum alii nituntur contrario, nempe quod sit inter spectantia ad jurisdictionem Episcopalem, in qua succedit Capitulum, exceptis casibus à jure exceptis; quin & receptio talis sit necessitatis, non voluntatis; cum iustis de causis beneficiarii sua beneficia sic deponant. Neque etiam dici possit alienatio, cum Capitulum hoc ipso, quod recipiat resignationem, non conferat beneficium. Proceditque hæc secunda sententia, non tantum, quando dimissio seu resignatio beneficii sit in pœnam, (in quo casu admitti posse resignationem à Capitulo concedunt adversarii,) sed & de omni alia voluntaria resignatione ob generalitatem datæ rationis. Possit etiam Capitulum receptionem beneficiorum resignatorum committere alteri (intellige, non suo Vicario) tradit Paris. loc. cit. n. 34.

2. Resp. secundo: Non tamen potest Capitulum beneficia, quorum resignationes admittit, conferre. Castrop. Barbof. Paris. LL. cit. quia prohibitum Capitulo conferre beneficia spectantia ad collationem solius Episcopi liberam, qualia esse non desinunt, dum vacant per resignationem liberam, non factam in manibus Papæ. Neque magis necessaria est talis collatio respectu Episcopi, quam si vacarent per mortem beneficiati. Castrop. cit. num. 15.

3. Resp. tertio: Potest Capitulum præstare auctoritatem permutationibus, seu recipere resignationes factas permutationis gratiâ, dum ea aliâs spectant vel ad collationem Capituli solius, vel ad collationem Episcopi aut alterius & Capituli simul; cum admisso permutationis sit actus jurisdictionis, spectans ad rectam diæcesis administrationem. Castrop. loc. cit. num. 18. Paris. loc. cit. num. 31. juncto num. 37. Azor. p. 2. l. 7. c. 29. quest. 4. Barbof. loc. cit. num. 34. Garc. p. 11. c. 4. à num. 75. Secus est de beneficiis spectantibus

ad Episcopi vel alterius solius collationem. Dian. loc. cit. resol. 29. citans Meroll. Barbof. loc. cit. citans Riccium, Castrop. loc. cit. contra Laym. loc. cit. Wamel. Tom. 1. conf. 13. num. 10. Chok. de permut. benef. c. 8. num. 6. Azor. loc. cit. c. 28. quest. 4. censentes posse Capitulum recipere resignationes factas permutationis gratiâ, non tamen beneficia permutata conferre, non secus, ac Episcopus potest recipere resignationem beneficii reservati Papæ, non tamen potest illud conferre. Verumtamen vel ex hoc ipso hæc sententia arguitur inconsequentia, & opposita stabilitur; cum, qui conferre nequit permutata, etiam eorum resignationes recipere nequeat; siquidem permutationum quilibet ea conditione, & non aliter resignat beneficium, quam ut sibi conferatur beneficium alterius. Capitulum autem illa beneficia conferre nequit. Fernof. cit. quest. 25. n. 4. Dian. Barbof. Castr. Garc. LL. cit. innixi generali aliquoties jam repetita regulâ; quia talia beneficia ad liberam Episcopi collationem spectant. Etsi enim beneficia permutata necessariò conferenda sunt permutantibus, hiq; compellere possint eum, qui eorum resignationem admittit, ad conferenda ea sibi; quia tamen hæc necessitas non aliunde, quam ex libera acceptance permutationis facta non ab alio quam Episcopo provenit, is sibi ipsi eam injicit, collatio dicenda est absolute libera, & non nisi necessaria necessitate consequente. Dum autem dicitur Capitulum conferre posse, quæ sunt collationis necessaria, intelligendum id est, non de conferendis necessariò hac necessitate consequente, sed de conferendis necessariò necessitate absoluta & antecedente, nimirum Episcopo imposita ab aliis; & consequenter vetita Capitulo illa collatione, non potest non esse ei vetita receptio permutationis, etsi ea dicatur esse actus jurisdictionis. Vide hæc pluribus stabilita à me, quest. 533. à num. 4.

Quest. 99. Quid possit Capitulum Sede vacante circa beneficia unienda, dismembranda, extinguenda, alteranda?

1. **R**esp. primo: Non potest sibi unire beneficium: quia nullum beneficium potest supprimere in sui utilitatem. Barbof. loc. cit. num. 99. Laym. in c. cum olim. de major. & obed. num. 11. Castrop. tr. 13. d. 6. p. 12. §. 2. num. 13. Garc. p. 12. c. 2. num. 68. An possit unire aliis piis locis vel beneficiis beneficia, dum per hoc nihil iuribus aut jurisdictioni Episcopi decedit, controvertunt AA. Affirmativa sententiâ, quam tenent Dian. p. 8. tr. 4. resol. 31. Laym. Castrop. LL. cit. Garc. loc. cit. num. 67. & plures alii à me citati, quest. 534. num. 2. fundamentum est, quod hæc potestas uniendi sit jurisdictionis Episcopalis, & quidem necessaria; eò quod non nisi urgente necessitate ecclesiæ, vel evidente utilitate faciendâ unio, neque sit ex casibus in jure exceptis. De cætero etiam secundum hanc sententiam, sicut Episcopus, ita etiam Capitulum unire nequit ecclesias exemptas. Negativa sententiâ, quam tenent Lotter. l. 1. quest. 28. num. 141. Pavin. de potest. Cap. Sed. vac. p. 3. q. 3. à n. 17. Azor. p. 2. l. 3. c. 38. qu. 9. Cuchus instit. mor. l. 2. tit. 9. n. 87. Hojed. de incompar. benef. p. 2. c. 3. n. 7. fundamentum est, quod etsi unire beneficia sit jurisdictionis Episcopalis, sit tamen de reservatis Episcopo, impli-

implicetque alienationem seu extinctionem tituli. Ad primum tamen horum, nempe; quod unire sit proprium Episcoporum, dici potest, id dici tantum ad exclusionem inferiorum Prælatorum, non habentium jurisdictionem Episcopalem, qualem habet Capitulum. Illud verò, quod cedat in præjudicium juris Episcopalis, negatur; cum jus hoc, utpote consistens in eo, quod omnia beneficia sibi subjecta, quamdiu retinent naturam beneficii, conferre possit, non minuitur per hoc, quod beneficia vi unionis extinguantur. Castrop. loc. cit. num. 12. quin & ex eo non magnopere minuatur, quod loco illius, quod non facta unione conferre poterat duo, facta unione, conferre possit beneficium pinguius tanti valoris, quanti ista duo, dum beneficium, cui unitum est aliud, spectat ad ejus collationem.

2. Resp. secundò: Si Capitulum Sede vacante uniones facere potest (intellige, potestate ordinaria & Episcopali) potest etiam eas à se vel Episcopo factas dissolvere ex causa. Castrop. tr. 13. d. 6. p. 12. §. 4. num. 4. Azor. p. 2. l. 6. c. 29. q. 5. etiam enim à posse unire ad posse dissolvere non rectè inferatur quò ad eos, qui non nisi ex privilegio unire possunt, qui non hoc ipso, quod unire possunt, etiam uniones à se factas dissolvere possunt, cum consuetudo & privilegium non extendant se ad utrumque contrariorum; rectè tamen ab uno ad aliud infertur quò ad eos, qui potestate ordinaria possunt unire. Castrop. Azor. LL. cit.

3. Resp. tertio: Si Capitulum uniones accessorie facere potest, & factas dissolvere, videtur quoque posse beneficia dismembrare (hoc est, aliquos fructus seu redditus beneficii à beneficio, intacto & inextincto titulo, separare, alteri beneficio seu pio loco applicandos) in casibus, in quibus id potest Episcopus; cum id minus sit minoremque sapiat alienationem, quam unire accessorie beneficium, quippe per quam unionem extinguitur titulus totus. Si verò Capitulum non nisi ad summum unire potest æquè principaliter unum beneficium alteri, ex hac ejus potestate argui nequit ad potestatem dismembrandi; cum per unionem æquè principaliter factam titulus beneficii non extinguatur, nec fructus ab eo separantur, sed beneficium unà cum fructibus suis ita connectitur alteri, ut ex duobus, quorum singula manent in rerum natura, consurgat unum.

4. Resp. quartò: Pari modò, si unire potest accessorie, & uniones taliter factas rescindere, ut iterum consurgant duo beneficia, poterit etiam ex rationabili causa dividere beneficium, hoc est ipsum titulum beneficii dividendo, ex uno facere duos seu duo beneficia; v. g. ex una parochia duas, ex uno Canonatu duos, modò talis divisio per se non tendat in utilitatem Capituli, aut per eam præjudicetur juri Episcopi; quia videtur id quoque minus, quam titulo extincto penitus, fructus ab eo separatos applicare alteri. Spectatque taliter dividere ad utilitatem Ecclesie. Laym. loc. cit. num. 11. vide me q. 536. num. 2.

5. Resp. quintò: Tametsi suppressere & extinguere possit beneficia in omnibus casibus, in quibus accessorie ea unire potest; cum talis unio includat suppressionem; suppressere tamen nequit beneficia simplicia in Cathedrali ad augendas distributiones; hanc enim suppressionem faceret directè in propriam utilitatem, videtur ta-

R. P. Leurr. Jur. Can. Lib. III.

men id facere posse in aliis Ecclesiis insignibus collegiatis in ordine ad augendos proventus exterarum præbendarum & distributiones; quod ipsum, dum Trident. Sess. 24. c. 17. licere vult Episcopis, per hoc exclusum non vult Capitulum Sede vacante; cum illud fungatur Vice-Episcopi, spectetque id ipsum ad bonam Diocesis administrationem, nec cedat directè in utilitatem Capituli.

6. Resp. sextò: Quod quò ad alterationes beneficiorum potest Episcopus jure ordinario (de quo vide me in foro benef. p. 3. q. ult.) etiam videtur posse Capitulum Sede vacante, modò non cedat in præjudicium futuri Episcopi. Unde in casu, in quo Episcopus onera beneficio imposita in prima illius erectione potest demere, aut præterea imponere alia (quæ est alteratio beneficii quasi extrinseca) idem poterit Capitulum. Item si Episcopus possit beneficium liberum sua potestate ordinaria subjicere juripatronatus, vel è contra illud ab eo liberare, poterit idem etiam Capitulum. Item sicut potest Episcopus Ecclesiam simplicem mutare incuratam seu parochialem (quæ est alteratio Ecclesie quasi intrinseca) poterit id ipsum quoque Capitulum.

Quæst. 100. Quid possit & ad quid teneatur Capitulum circa constituendum Vicarium?

1. Resp. primò: Neque olim, neque modò, quantum est de jure communi tenebatur, teneatur autem hodieum vi Trident. Sess. 24. c. 16. Capitulum Cathedrale & Metropolitanum (quæ tamen Trid. dispositio, uti censuit S. Cong. non extendit se ad Capitula Collegiata, etiam quarum Prælati habet jurisdictionem ordinariam & jura Episcopalia) administrationem & jurisdictionem ad se Sede vacante devolutam exercere per Vicarium à se deputatum. Episcopo verò in remotis agente, si jurisdictione & administratio devolvatur ad Capitulum, nil vetat, illud eam exercere interea per Vicarium à se constitutum. C. de Luc. de jurisd. d. 54. num. 7. Pirh. ad tit. de Vic. Ep. n. 77. non tamen ad hoc à Concilio Trid. (utpote quod loquitur tantum de casu Sedis vacantis, qualiter ea non vacat per dictam absentiam) arctatur, sed potest eam per seipsum exercere.

2. Resp. secundò: Vicarius constituendus juxta Trid. intra dies octo à die scientie (intellige non præsumptæ sed certæ) mortis vel translatione Episcopi (quæ perficitur eo momento, quo in Consistorio Episcopus per Papam absolvitur à vinculo prioris Ecclesie, etiam ante captam possessionem, imò & ante expeditas literas pro altera Ecclesia) vel consensu Episcopi in sui translationem, si ea facta sub hoc consensu. Potest autem Capitulum hunc terminum octo dierum restringere, modò id non fiat in fraudem absentium Capitalarium, non tamen potest illum extendere, ita ut, si intra illum negligat constituere Vicarium Capitulum Cathedrale, Metropolitanum, & si is id negligat, Senior ex Suffraganeis, & in Ecclesia exempta Episcopus propinquior poterit constituere Vicarium. Trident. l. e. Hanc tamen devolutionem impedire possit Capitulum post lapsum dictum terminum purgando moram, docent Garc. p. 5. c. 7. num. 7. & alii; quin etiam eam locum non habere, si intra octo dies elegit Vicarium nulliter, quia earentem conditionibus à Trid. requisitis, astruit